

ПОГОДЖЕНО

Національне агентство з питань
запобігання корупції

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови
обласної державної адміністрації

03.04.2017

№ 136

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
на 2017 рік

м. Запоріжжя
2017 рік

1. Загальні положення

Антикорупційна програма Запорізької обласної державної адміністрації (далі – Антикорупційна програма) – комплекс правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності Запорізької обласної державної адміністрації.

Терміни в Антикорупційній програмі вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

Антикорупційна програма затверджується щороку до 01 березня розпорядженням голови Запорізької обласної державної адміністрації та обов'язкова для погодження Національним агентством з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство).

Текст Антикорупційної програми перебуває у постійному відкритому доступі для всіх осіб без винятку, у тому числі на веб-сайті Запорізької обласної державної адміністрації.

2. Основні завдання Антикорупційної програми

Основними завданнями Антикорупційної програми є:

1) визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції в обласній державній адміністрації, заходів з їх реалізації, а також з виконання антикорупційної стратегії та Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні, (Антикорупційної стратегії) на 2015 - 2017 роки;

2) проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності обласної державної адміністрації як місцевого органу виконавчої влади, визначення причин, що їх породжують та умов, що їм сприяють;

3) визначення заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строків та необхідних ресурсів;

4) проведення навчання та розповсюдження інформації щодо програм антикорупційного спрямування серед державних службовців обласної державної адміністрації;

5) здійснення моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду Антикорупційної програми.

3. Визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції в обласній державній адміністрації, заходів з їх реалізації, а також з виконання антикорупційної стратегії та Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 - 2017 роки

Засадами загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції в обласній державній адміністрації є:

1) запровадження ефективної внутрішньої системи запобігання корупції в рамках реалізації державної антикорупційної політики;

- 2) втілення ідеї нетерпимості до проявів корупції;
- 3) підвищення рівня професійної компетентності та правосвідомості державних службовців обласної державної адміністрації;
- 4) створення належних умов для забезпечення неухильного виконання державними службовцями обласної державної адміністрації антикорупційного законодавства;
- 5) підвищення ефективності роботи уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції;
- 6) вжиття заходів щодо виявлення конфлікту інтересів та його усунення, здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів, а також виявлення сприятливих для вчинення корупційних правопорушень ризиків у діяльності державних службовців структурних підрозділів обласної державної адміністрації та її апарату;
- 7) виявлення ризиків, які негативно впливають на виконання загальних та спеціальних функцій і завдань обласної державної адміністрації;
- 8) забезпечення своєчасного подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави.

Структурними підрозділами обласної державної адміністрації розроблені щорічні плани запобігання та протидії корупції.

З метою своєчасного виявлення чинників, що сприяють чи можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, проведено юридичну експертизу 751 проекта розпоряджень голови обласної державної адміністрації нормативно-правового характеру, а також розпоряджень голови обласної державної адміністрації з кадрових питань.

Особливої уваги приділялось навчанню державних службовців обласної державної адміністрації щодо своєчасного та правильного заповнення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

4. Проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності обласної державної адміністрації як місцевого органу виконавчої влади, визначення причин, що їх породжують та умов, що їм сприяють

Одним із основних напрямів у сфері запобігання корупції є виявлення корупційних ризиків, які можуть виникнути в діяльності органів державної влади, а також усунення причин, що їх породжують та умов, що їм сприяють.

У результаті проведеної ідентифікації та безпосередньої оцінки корупційних ризиків шляхом дослідження зовнішнього та внутрішнього середовища обласної державної адміністрації на предмет виявлення чинників корупційних ризиків у нормативно-правових актах і організаційно-управлінській діяльності Комісія з оцінки корупційних ризиків обласної державної адміністрації, створена розпорядженням голови облдержадміністрації від 21.02.2017 № 66, прийшла до висновку про

потенційну можливість корупційних ризиків у діяльності обласної державної адміністрації.

Оцінку корупційних ризиків проведено відповідно до вимог Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства від 02 грудня 2016 року № 126, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за № 1718/29848, та Методичних рекомендацій щодо розробки антикорупційних програм органів влади, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19 січня 2017 року № 31.

За результатами проведеної оцінки корупційних ризиків у діяльності Запорізької обласної державної адміністрації затверджено звіт (додаток 1), який включає опис ідентифікованих корупційних ризиків у діяльності Запорізької обласної державної адміністрації, чинники корупційних ризиків та можливі наслідки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, та пропозиції щодо заходів із усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків (у тому числі осіб, відповідальних за їх виконання, строки та необхідні ресурси).

5. Проведення навчання серед державних службовців обласної державної адміністрації

Підвищення кваліфікації державних службовців обласної державної адміністрації у сфері запобігання та виявлення корупції здійснюється з метою надання базових знань з питань антикорупційного законодавства, підвищення рівня виконання вимог Антикорупційної програми, формування антикорупційної культури, а також виховання нетерпимості до корупції.

Підвищення кваліфікації здійснюється відповідно до затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 26 грудня 2016 року № 750 плану-графіка навчання у Запорізькому центрі перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств та організацій, згідно з яким протягом січня-березня 2017 року вже проведено 5 таких заходів, та заплановано ще 2.

№ з/п	Орієнтов на дата	Термін (дні)	Вид підвищення кваліфікації, назва програми, категорія слухачів	Кількість слухачів
1	03.04-07.04.2017	5	Навчання за тематичною професійною програмою підвищення кваліфікації з питань запобігання корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування для працівників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування	32
2	06.11-10.11.2017	5	Навчання за тематичною професійною програмою підвищення кваліфікації з питань запобігання корупції на державній службі та службі в органах	32

			місцевого самоврядування для працівників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування	
--	--	--	--	--

Підвищення кваліфікації передбачає як заходи для всіх державних службовців, так і для керівників структурних підрозділів.

До навчань будуть залучені керівники та державні службовці структурних підрозділів обласної державної адміністрації та її апарату. За результатами навчань сектору з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації рекомендовано проводити тестування (анкетування) серед державних службовців на знання ними вимог чинного законодавства та правил етичної поведінки державних службовців.

6. Моніторинг та контроль за виконанням заходів Антикорупційної програми

Координація та контроль за ходом виконання Програми здійснюється заступником голови – керівником апарату обласної державної адміністрації.

Моніторинг запроваджених цією Антикорупційною програмою заходів щодо запобігання корупції, а також здійснення контролю за їх виконанням здійснює сектор з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації.

Виконавці Антикорупційної програми до 05 квітня, 05 липня, 05 жовтня 2017 року та 05 лютого 2018 року інформують про виконання відповідних заходів програми сектор з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації.

Сектор з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації відповідно до покладених на нього завдань:

- 1) здійснює аналіз статистичних даних у сфері боротьби з корупцією;
- 2) забезпечує узагальнення наданих виконавцями програми інформацій;
- 3) до 15 квітня, 15 липня, 15 жовтня 2017 року та 15 лютого 2018 року інформує Національне агентство про стан виконання Антикорупційної програми

Перший заступник та заступники голови обласної державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків, керівники структурних підрозділів обласної державної адміністрації та її апарату забезпечують належне виконання Антикорупційної програми та чинного антикорупційного законодавства України підпорядкованими їм державними службовцями.

За результатами моніторингу та оцінки виконання Антикорупційної програми здійснюється додаткова ідентифікація корупційних ризиків за всіма напрямками діяльності обласної державної адміністрації.

7. Порядок внесення змін до Антикорупційної програми

Антикорупційна програма підлягає перегляду щокварталу з урахуванням результатів оцінки стану її виконання, змін у чинному законодавстві України, та пропозицій Національного агентства, що є обов'язковими для розгляду.

Зміни до Антикорупційної програми вносяться у тому ж порядку, що передбачений для її прийняття (шляхом видання відповідного розпорядження голови обласної державної адміністрації та погодження з Національним агентством з питань запобігання корупції).

8. Обов'язки державних службовців обласної державної адміністрації щодо запобігання та протидії корупції

Згідно з вимогами Закону України «Про державну службу», державний службовець зобов'язаний:

- 1) дотримуватися Конституції та законів України, діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;
- 2) дотримуватися принципів державної служби та правил етичної поведінки;
- 3) поважати гідність людини, не допускати порушення прав і свобод людини та громадянина;
- 4) з повагою ставитися до державних символів України;
- 5) обов'язково використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінацію державної мови і протидіяти можливим спробам її дискримінації;
- 6) забезпечувати в межах наданих повноважень ефективне виконання завдань і функцій державних органів;
- 7) сумлінно і професійно виконувати свої посадові обов'язки;
- 8) виконувати рішення державних органів, накази (розпорядження), доручення керівників, надані на підставі та у межах повноважень, передбачених Конституцією та законами України;
- 9) додержуватися вимог законодавства у сфері запобігання і протидії корупції;
- 10) запобігати виникненню реального, потенційного конфлікту інтересів під час проходження державної служби;
- 11) постійно підвищувати рівень своєї професійної компетентності та удосконалювати організацію службової діяльності;
- 12) зберігати державну таємницю та персональні дані осіб, що стали йому відомі у зв'язку з виконанням посадових обов'язків, а також іншу інформацію, яка відповідно до закону не підлягає розголошенню.

Реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає

на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Потенційний конфлікт інтересів - наявність в особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень

Державний службовець повинен діяти в межах своїх повноважень. У разі одержання доручення, яке суперечить чинному законодавству, державний службовець зобов'язаний невідкладно в письмовій формі доповісти про це посадовій особі, яка дала доручення, а у разі наполягання на його виконанні – повідомити вищу за посадою особу.

Крім того, державний службовець повинен:

- 1) шанобливо ставитися до громадян, керівників, співробітників, їх підлеглих, дотримуватися високої культури спілкування;
- 2) не допускати дій і вчинків, які можуть зашкодити інтересам державної служби чи негативно вплинути на репутацію державного службовця.

Відповідно до положень Закону України «Про запобігання корупції» державні службовці обласної державної адміністрації повинні:

- 1) діяти неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання;
- 2) компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення органів і осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, не допускати зловживань та неефективного використання державної і комунальної власності;
- 3) не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, установлених законом;
- 4) утримуватися від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать Закону.

У свою чергу, згідно з пунктом 2 Правил етичної поведінки державних службовців, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 року № 65, державні службовці у своїй діяльності керуються принципами етики державної служби, що ґрунтуються на положеннях Конституції України, законодавства про державну службу та запобігання корупції, а саме:

- служіння державі і суспільству;
- гідної поведінки;
- доброчесності;
- лояльності;
- політичної нейтральності;

прозорості і підзвітності;
сумлінності.

Державні службовці повинні: неухильно дотримуватися обмежень та заборон, установлених статтями Законом України «Про запобігання корупції», відповідно до статті 28 зобов'язані вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів; повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника, а у випадку перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника, або в колегіальному органі - Національне агентство чи інший визначений законом орган або колегіальний орган, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів, відповідно; не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів; вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Державні службовці не можуть прямо чи опосередковано спонукати у будь-який спосіб підлеглих до прийняття рішень, вчинення дій або бездіяльності всупереч закону на користь своїх приватних інтересів або приватних інтересів третіх осіб.

Створення належних умов для забезпечення неухильного виконання державними службовцями своїх службових обов'язків є визначальним фактором у рамках запобігання корупції.

9. Відповідальність державних службовців обласної державної адміністрації за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків

Важливим інструментом боротьби з корупцією є притягнення винних осіб до юридичної відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення як крайня міра реагування уповноважених органів державної влади на ці факти.

Не менше значення мають заходи, спрямовані на усунення їх наслідків.

Так, відповідно до статті 65 Закону України «Про запобігання корупції» за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи, зазначені в частині першій статті 3 цього Закону, притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку. У разі вчинення від імені та в інтересах юридичної особи її уповноваженою особою злочину самостійно або у співучасті до юридичної особи у випадках, визначених Кримінальним кодексом України, застосовуються заходи кримінально-правового характеру.

Особа, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, але судом не застосовано до неї покарання або не

накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

З метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконанню вимог цього Закону в інший спосіб, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства розпорядженням голови обласної державної адміністрації (наказом керівника структурного підрозділу обласної державної адміністрації) відносно особи, яка вчинила таке правопорушення, проводиться службове розслідування в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Особа, щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, якщо інше не передбачено Конституцією і законами України, може бути відсторонена від виконання службових повноважень за розпорядженням голови обласної державної адміністрації (наказом керівника структурного підрозділу обласної державної адміністрації), до закінчення розгляду справи судом. У разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або складу адміністративного правопорушення відстороненій від виконання службових повноважень особі відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу, пов'язаного з таким відстороненням.

Згідно зі статтями 66, 67 Закону України «Про запобігання корупції» збитки, шкода, завдані державі внаслідок вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, підлягають відшкодуванню особою, яка вчинила відповідне правопорушення, в установленому законом порядку. Нормативно-правові акти, рішення, видані (прийняті) з порушенням вимог цього Закону, підлягають скасуванню органом або посадовою особою, уповноваженою на прийняття чи скасування відповідних актів, рішень або можуть бути визнані незаконними в судовому порядку за заявою заінтересованої фізичної особи, об'єднання громадян, юридичної особи, прокурора, органу державної влади, зокрема Національного агентства, органу місцевого самоврядування. Орган або посадова особа надсилає до Національного агентства протягом трьох робочих днів копію прийнятого рішення про скасування або одержаного для виконання рішення суду про визнання незаконними відповідних актів або рішень. Правочин, укладений унаслідок порушення вимог цього Закону, може бути визнаним недійсним.

Крім того, статтями 68, 69 Закону України «Про запобігання корупції» передбачено, що фізичні та юридичні особи, права яких порушено внаслідок вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення і яким завдано моральної або майнової шкоди, збитків, мають право на відновлення прав, відшкодування збитків, шкоди в установленому законом порядку. Збитки, шкода, завдані фізичній або юридичній особі внаслідок незаконних

рішень, дій або бездіяльності суб'єкта, який здійснює заходи щодо запобігання і протидії корупції, відшкодовуються з Державного бюджету України в установленому законом порядку. Держава, Автономна Республіка Крим, орган місцевою самоврядування, які відшкодували збитки, шкоду, завдану незаконним рішенням, діями або бездіяльністю суб'єкта, що здійснює заходи щодо запобігання та протидії корупції, мають право зворотної вимоги (регресу) до особи, яка завдала збитків, шкоди, у розмірі виплаченого відшкодування (крім відшкодування виплат, пов'язаних із трудовими відносинами, відшкодуванням моральної шкоди).

Кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення корупційного правопорушення, підлягають конфіскації або спеціальній конфіскації за рішенням суду в установленому законом порядку.

Заступник голови – керівник апарату
обласної державної адміністрації

З.М. Бойко